

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen, Kemi og Fødevarekvalitet/Enheden for

EU og internationale forhold

Sagsnr.: 2013-29-221-01679/Dep.sagsnr.: 19267

Den 20. februar 2013

FVM 115

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af bilag II, III og IV til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 396/2005 med hensyn til maksimalgrænseværdier for acetamiprid, *Adoxophyes orana granulovirus* BV-0001, azoxystrobin, clothianidin, fenpyrazamin, heptamaloxyloglucan, metrafenon, *Paecilomyces lilacinus*, propiconazol, quizalofop-P, spiromesifen, tebuconazol, thiamethoxam og zucchini yellow mosaik virus - weak strain (Komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

*Forslaget omhandler ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier i bilag II, III og IV til pesticidrammeforordning nr. 396/2005 for 14 aktivstoffer i en række afgrøder. Forslaget indebærer ændringer af eksisterende maksimalgrænseværdier på baggrund af nye anvendelser i EU eller importtolerancer for stofferne acetamiprid, azoxystrobin, clothianidin, fenpyrazamin, metrafenon, propiconazol, quizalofop-P, spiromesifen, tebuconazol og thiamethoxam på visse afgrøder samt implementering af Codex Alimentarius grænseværdier for stofferne acetamiprid, clothianidin, tebuconazol og thiamethoxam. Derudover foreslås det, at de tre mikroorganismer *Adoxophyes orana granulovirus* BV-0001, *Paecilomyces lilacinus* 251 og zucchini yellow mosaik virus - weak strain samt stoffet heptamaloxyloglucan optages på listen over pesticider, som ikke har nogen sundhedsmæssig risiko, og som der derfor ikke skal fastsættes en grænseværdi for. Der er gennemført risikovurderinger for de anførte stoffer, og de ændrede maksimalgrænseværdier og optagelse på bilag IV vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable. DTU har foretaget en vurdering af eventuelle kombinationseffekter. En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark. Regeringen kan støtte forslaget.*

Det skal bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, regeringen har forelagt Folketingets fødevareordførere for behandling af komitésager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af bilag II, III og IV til forordning nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (herefter pesticidrammeforordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 14, stk. 1, litra a i pesticidrammeforordningen.

Forslaget behandles i en forskriftkomitéprocedure med kontrol i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes at komme til afstemning i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 25-26. februar 2013.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Generelt om ændringer af maksimalgrænseværdier for pesticidrester

Maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer er fastsat i pesticidrammeforordningens bilag II for de aktivstoffer, der allerede er fuldt evaluerede i forbindelse med optagelse eller ikke-optagelse på EU's positivliste til anvendelse af pesticider (forordning 1107/2009). Maksimalgrænseværdier er fastsat i bilag III for de aktivstoffer og afgrøder, der endnu ikke er færdigevaluerede med hensyn til alle anvendelser og resulterende restindhold; der er dog foretaget en sundhedsmæssig vurdering af alle maksimalgrænseværdier i bilag III.

Når der er indgivet en ansøgning om en konkret anvendelse af et pesticid i EU, gennemføres der i EU en konkret risikovurdering, og der fastlægges på den baggrund specifikke maksimalgrænseværdier for pesticidrester i bestemte afgrøder. Så længe der ikke er fastlagt en maksimalgrænseværdi på baggrund af konkrete anvendelser af et pesticid, gælder den automatisk fastsatte analytiske detektionsgrænse på 0,01 mg/kg for afgrøde-pesticid-kombinationen. Dette er udtryk for en 0-tolerance, idet det pågældende pesticid ikke må kunne måles i afgrøden.

En maksimalgrænseværdi kan, efter den fornødne konkrete risikovurdering i EU, indføres eller ændres på baggrund af:

- udvidet anvendelse til andre afgrøder af et allerede godkendt pesticid.
- anden anvendelse af et pesticid, for eksempel i en medlemsstat hvor der for en effektiv bekæmpelse påkræves en øget behandling, der medfører en øget rest i afgrøden.
- ansøgninger om importtolerancer fra tredjelande for produkter, der indføres til EU, og hvor der ikke allerede er fastsat en dækkende EU-grænseværdi.
- implementering af Codex Alimentarius (FAO/WHO) grænseværdier i EU.
- nye oplysninger om for eksempel toksikologi.
- planlagt revurdering af pesticidet.
- andre særlige forhold (for eksempel at stoffet forekommer som miljøforurening).
- tilbagekaldelse af eksisterende godkendelser.

Ansøgninger om fastsættelse af en ny maksimalgrænseværdi på baggrund af anvendelse i EU eller import af fødevarer, der indeholder rester af stoffet, bliver i første omgang evalueret af en medlemsstat i EU. Den Europæiske Fødevarer-sikkerhedsautoritet (EFSA) foretager herefter en videnskabelig sundhedsmæssig vurdering af alle forslag til ændringer af maksimalgrænseværdier.

Kommissionens forslag

Kommissionen foreslår på baggrund af videnskabelige risikovurderinger fra Den Europæiske Fødevarer-sikkerhedsautoritet (EFSA), at bilag II og III ændres med hensyn til maksimalgrænseværdier (MRL) for stofferne acetamiprid, azoxystrobin, clothianidin, fenpyrazamin, metrafenon, propiconazol, quizalofop-P, spiromesifen, tebuconazol og thiamethoxam.

Mikroorganismernes *Adoxophyes orana granulovirus* BV-0001, *Paecilomyces lilacinus* 251 og *zucchini yellow mosaik virus* - weak strain samt stoffet heptamaloxyloglucan foreslås optaget på bilag IV.

Nedenfor er angivet hvilke maksimalgrænseværdier, der foreslås sat op fra den analytiske detektionsgrænse (ny maksimalgrænseværdi), hvilke maksimalgrænseværdier, der foreslås sat op fra en værdi højere end den analytiske detektionsgrænse (maksimalgrænseværdien sættes op) samt hvilke maksimalgrænseværdier, der sættes ned.

Forslaget anfører følgende:

For stofferne acetamiprid, azoxystrobin, clothianidin, fenpyrazamin, metrafenon, propiconazol, quizalofop, incl. quizalofop-P, spiromesifen, tebuconazol og thiamethoxam foreslås maksimalgrænseværdierne ændret som konsekvens af ansøgninger om nye anvendelser af pesticiderne på en række afgrøder i EU eller ansøgninger om importtolerancer.

For stofferne acetamiprid, clothianidin, tebuconazol og thiamethoxam foreslås maksimalgrænseværdierne desuden ændret som konsekvens af implementering af Codex Alimentarius-grænseværdier.

Derudover foreslås det, at mikroorganismene *Adoxophyes orana granulovirus* BV-0001, *Paecilomyces lilacinus* 251 og *zucchini yellow mosaik virus* - weak strain samt stoffet heptamaloxyloglucan optages på bilag IV, som består af en liste over pesticider, som ikke har nogen sundhedsmæssig risiko, og som der derfor ikke skal fastsættes en grænseværdi for.

Grænseværdier som følge af nye anvendelser i EU eller importtolerancer:

- For acetamiprid sættes ny maksimalgrænseværdi for bønner (uden bælg), ærter (med bælg) og ærter (uden bælg).
- For acetamiprid sættes maksimalgrænseværdien op for bønner (med bælg).
- For azoxystrobin sættes ny maksimalgrænseværdi for spinat og andet, rabarber, frø, frugter og bær.
- For azoxystrobin sættes maksimalgrænseværdien op for havesalat, portulak, bladbeder (blade af rødbeder), kardoner og bladselleri.
- For clothianidin sættes ny maksimalgrænseværdi for spiseoliven og oliven til olie-fremstilling, purløg, blade af selleri, persille, salvie, rosmarin, timian, basilikum, laurbærblade, estragon og andet (spiselige blomster).
- For fenpyrazamin sættes ny maksimalgrænseværdi for ferskner og jordbær.
- For metrafenon sættes ny maksimalgrænseværdi for jordbær, tomater, peberfrugter, auberginer, cucurbitae (spiselig skræl), cucurbitae (ikke spiselig skræl) og dyrkede svampe (havechampignon, østershat, shitake).
- For propiconazol sættes ny maksimalgrænseværdi for citrusfrugter samt kød, fedt og nyre fra kvæg, får og geder.
- For quizalofop, incl. quizalofop-P sættes ny maksimalgrænseværdi for solsikkefrø.
- For spiromesifen sættes ny maksimalgrænseværdi for te (tørrede blade og stilke, også gærede, af *Camellia sinensis*).
- For tebuconazol sættes ny maksimalgrænseværdi for hoved- og pluksalat og andre salatplanter (herunder Brassicacea), persille, linser og ærter.
- For tebuconazol sættes maksimalgrænseværdien op for grapefrugter, citroner, limefrugter, mandariner og andet, purløg og bønner.
- For thiamethoxam sættes ny maksimalgrænseværdi for spiseoliven og oliven til olie-fremstilling samt urter.

Grænseværdier som følge af implementering af Codex Alimentarius grænseværdier:

- For acetamiprid sættes ny maksimalgrænseværdi for trænødder, stængelfrugter, tranebær, solbær og ribs, stikkelsbær, hyben, morbær, azarolhvidtjørn, hyldebær og andre bær, hvidløg, okra lady's fingers og andet, cucurbitae (ikke spiselig skræl), andre frugtgrøntsager og portulak.

- For acetamiprid sættes maksimalgrænseværdien op for kernefrugter, kirsebær, ferskner, spisedruer og druer til vinfremstilling, lav blåbær/amerikansk blåbær, tomater, auberginer, blomsterkål, hovedkål, bladselleri, og bomuldsfrø.
- For clothianidin sættes ny maksimalgrænseværdi for blomkål, purløg, asparges, kardoner, fennikel, porrer, rabarber, bambusskud, palmehjerter og andet, ris, sukkerrør og kød, fedt, nyre, spiselige slagtebiprodukter og andet fra svin, kvæg, får, geder, heste, æsler, muldyr og mulæsler og andre husdyr (kaniner, kænguruer) samt mælk og fløde, ikke koncentreret eller tilsat sukker eller sødemidler, smør og andre fedtstoffer fremstillet af mælk, ost og ostemasse.
- For clothianidin sættes maksimalgrænseværdien op for kernefrugter, spisedruer og druer til vinfremstilling.
- For tebuconazol sættes ny maksimalgrænseværdi for kepaløg (perleløg), jordnødder og bomuldsfrø.
- For tebuconazol sættes maksimalgrænseværdien op for blommer, sukkermajs, artiskokker, bønner, sojabønner, humle (tørret) samt lever, nyre og spiselige slagtebiprodukter fra svin, kvæg, får, geder, heste, æsler, muldyr og mulæsler og andre husdyr (kaniner, kænguruer).
- For thiamethoxam sættes ny maksimalgrænseværdi for ris og sukkerrør samt fedt, lever, nyre, spiselige slagtebiprodukter og andet fra svin, kvæg, får, geder, heste, æsler, muldyr og mulæsler og andre husdyr (kaniner, kænguruer) samt kød fra geder.
- For thiamethoxam sættes maksimalgrænseværdien op for kernefrugter, spisedruer og druer til vinfremstilling samt kød fra svin, kvæg, får, heste, æsler, muldyr og mulæsler og andre husdyr (kaniner, kænguruer).

Optagelse på bilag IV med pesticider, som ikke har nogen sundhedsmæssig risiko, og som derfor ikke skal fastsættes en grænseværdi for

- *Adoxophyes orana granulovirus* BV-0001 optages på bilag IV
- *Paecilomyces lilacinus* 251 optages på bilag IV.
- *zucchini yellow mosaik virus* - weak strain optages på bilag IV
- Heptamaloxylglucan optages på bilag IV.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som et led i forskriftskomiteproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af bilag til pesticidrammeforordningen. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark. I henhold til pesticidrammeforordningens artikel 34 fastsætter medlemsstaterne sanktioner for overtrædelse af forordningen.

Konsekvenser

Forslaget har ikke statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget vurderes heller ikke at have samfundsøkonomiske eller erhvervsmæssige konsekvenser.

Forslaget er udarbejdet på basis af videnskabelige vurderinger fra Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA), som har vurderet, at de foreslåede ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier er sundhedsmæssigt acceptable for forbrugerne.

DTU Fødevareinstituttet er anmodet om en vurdering af forslaget og vurderer, at der ikke vil være sundhedsmæssige problemer som følge af de foreslåede ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier. DTU Fødevareinstituttet bemærker, at Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) ikke har foretaget en vurdering af eventuelle kombinationseffekter, idet der endnu ikke foreligger en harmoniseret metode til dette.

Der forskes internationalt og på DTU Fødevareinstituttet i kombinationseffekter, og der eksisterer et betydeligt vidensgrundlag, når det gælder kombinationseffekter for pesticidrester. Der findes imidlertid ikke på nuværende tidspunkt en systematisk harmoniseret metode til at vurdere eventuelle kombinationseffekter af grupper af pesticider. Det fremgår af pesticidrammeforordningens artikel 14, stk. 2, at eventuelle kombinationseffekter skal indarbejdes i vurderingen af pesticidrester i fødevarer, når der findes en egnet metode. Der arbejdes i Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA), med dansk deltagelse, målrettet på at udvikle en sådan metode til risikovurdering af kombinationseffekter for pesticidrester.

I fravær af en harmoniseret metode til vurdering af mulige kombinationseffekter i forbindelse med fastsættelse af maksimalgrænseværdier har DTU Fødevareinstituttet - på grundlag af den nuværende viden om kombinationseffekter og indtag af pesticidrester hos den danske befolkning - foretaget en foreløbig vurdering af risikoen for indtaget af pesticider, hvor der tages højde for kombinationseffekter. På baggrund heraf vurderes de foreslåede maksimalgrænseværdier ikke at give anledning til sundhedsmæssig bekymring.

Fødevarestyrelsen finder på baggrund af vurderingerne fra Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) og DTU Fødevareinstituttet, at de foreslåede ændringer af maksimalgrænseværdier vil medføre en tilstand på fødevarerområdet, der er sundhedsmæssigt acceptabel.

En vedtagelse af forslaget vurderes på den baggrund at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at da forslaget følger Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (EFSA's) anbefaling, har de ikke bemærkninger til forslaget.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning gør opmærksom på, at forslaget øger restindholdet i mange fødevarer væsentligt og foreslår derfor at gøre alle fødevarer biodynamiske eller økologiske for at undgå gift i fødevarer.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Alle pesticider, der anvendes i EU, skal gennem en grundig sundhedsmæssig vurdering, som fører til fastsættelse af en maksimalgrænseværdi for restindholdet i fødevarerne (bilag II og III), eller som fører til den beslutning, at det ikke er nødvendigt at fastsætte maksimalgrænseværdier (optagelse på bilag IV). Pesticidrammeforordningen, og de deraf afledte forordninger, er derfor vigtige elementer i beskyttelsen af de danske forbrugeres sikkerhed. Regeringen kan alene støtte forslag, der vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable.

Det er højt prioriteret fra dansk side, at pesticidrammeforordningen kan virke med henblik på fuld harmonisering af reglerne vedrørende fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer i EU. For at dette kan lade sig gøre, skal rammeforordningens bilag løbende ændres, herunder bilag II, III og IV.

Forslaget indeholder maksimalgrænseværdier for en række aktivstoffer i en række afgrøder samt optagelse af mikroorganismer på listen over pesticider, som ikke har nogen sundhedsmæssig risiko, og som der derfor ikke skal fastsættes en grænseværdi for. For alle stofferne er det vurderingen, at de foreslåede ændringer vil medføre en tilstand på fødevarerområdet, der er sundhedsmæssigt acceptabel.

Regeringen kan støtte forslaget.

Det skal bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, regeringen har forelagt Folketingets fødevarerordførere for behandling af komitésager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. Baseret på afstemningerne fra tidligere lignende forslag vurderes der at være kvalificeret flertal for forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

